

ผ่านที่ผู้ยื่นที่กข้อความ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3170 ส.ร.ด.
วันที่ 16 มิ.ย. 2557
เลขที่

ส่วนราชการ ฝศก.คสช

โทร. ๐-๒๒๘๒-๔๓๔๐

ที่ คสช(ศก)/ ๓๖

วันที่ ๑๖ มิ.ย.๕๗

เรื่อง การขยายระยะเวลาการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปล
ภายใต้อนุสัญญากรุงเบิร์น

เรียน หน.คสช.

- เพื่อกรรณาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่ กระทรวงพาณิชย์

เสนอ

พล.อ.

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รอง หน.ฝศก.คสช.

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0703/ ๑๓๗๕

สำนักเลข เอกการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3169 มีวต
วันที่ 16 มิ.ย. 2557

กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
11000

ส.ด. (ดสธ.)
6
16 มิ.ย. 57
13.18น.

๑๓ มิถุนายน 2557

เรื่อง การขยายระยะเวลาการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปลภายใต้อนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส

เรียน เลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. อนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ.1971 (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works) ฉบับภาษาอังกฤษ
 2. อนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ.1971 ฉบับภาษาไทย
 3. หนังสือองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO) ที่ C.L. 1911 ลงวันที่ 2 เมษายน 2557
 4. บทบัญญัติที่ 2 แนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ
 5. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 0804/221 เรื่องการแจ้งขยายเวลาในการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปลภายใต้อนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส
 6. หนังสือแจ้งการขอขยายระยะเวลาการใช้สิทธิของไทยถึงองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ตามรูปแบบหนังสือแม่แบบ (Model Declaration)

1. ความเป็นมา

1.1 ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยความคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ฉบับแก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2474 และได้ดำเนินการยื่นความจำนงต่อองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO) ขอเปลี่ยนแปลงพันธกรณีภายใต้อนุสัญญากรุงเบิร์น ในภาคสารบัญญัติ (Substantive Provisions) โดยขอเข้าเป็นภาคีฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส (มาตรา 1-21) เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 โดยเริ่มที่ผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2538 แทนการเป็นภาคีฉบับแก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน พร้อมทั้งแสดงเจตนารมณ์ขอใช้สิทธิตามที่ระบุในบทบัญญัติที่ 2 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดสิทธิในการแปล (Limitation on the Right of Translation) ซึ่งจะต้องดำเนินการขอขยายระยะเวลาใช้สิทธิดังกล่าวทุกๆ 10 ปี (สำหรับอนุสัญญากรุงเบิร์น ภาคีฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

1.2 องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO) มีหนังสือที่ C.L.1911 ลงวันที่ 2 เมษายน 2557 แจ้งว่า ตามบทบัญญัติที่ 2 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดสิทธิในการแปล (Limitation on the Right of Translation) กำหนดให้ประเทศกำลังพัฒนาแสดงเจตนารมณ์ขอใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับ

สิทธิในการแปลทุกๆ 10 ปี ซึ่งสำหรับประเทศไทยจะครบกำหนดการขยายระยะเวลา ในวันที่ 10 ตุลาคม 2557 และจะต้องดำเนินการแจ้งองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดอย่างน้อย 3 เดือน กล่าวคือ ไทยต้องขยายระยะเวลาการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปลภายใต้อนุสัญญากรุงเบิร์นให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 และผู้ที่มีอำนาจลงนามขยายระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าว โดยผู้นำประเทศ หรือหัวหน้าคณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

2. ความจำเป็นเร่งด่วน

ตามบทบัญญัติที่ 1 (2) ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส กำหนดให้การส่งหนังสือแจ้งการขยายระยะเวลาใช้สิทธิต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 - 15 เดือน ก่อนวันสิ้นสุดอายุของระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าว ทั้งนี้ ในส่วนของไทยต้องดำเนินการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าวและแจ้งองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2557

3. สาระสำคัญของบทบัญญัติที่ 2 แนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์น

3.1 อนุสัญญาเบิร์นฯ ว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปล ซึ่งระบุไว้ใน บทบัญญัติ ที่ 2 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญาดังกล่าว ให้ประโยชน์กับประเทศกำลังพัฒนาที่ประสงค์จะจัดทำคำแปลงานภาษาต่างประเทศเป็นภาษาของตน เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่แสวงหาผลกำไร และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตไม่สามารถโอนสิทธิการได้รับอนุญาตดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่น และสิทธิที่ได้รับอนุญาตไม่มีลักษณะเป็นสิทธิเด็ดขาด (non-exclusive and non assignable compulsory licenses) ทั้งนี้ ผู้รับอนุญาตจะต้องจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์ (สำหรับบทบัญญัติที่ 2 แนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4)

3.2 ไทยใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นเรื่องสิทธิในการแปลดังกล่าว โดยบัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในหมวด 3 การใช้ลิขสิทธิ์ในพฤติการณ์พิเศษ มาตรา 54-55 บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบังคับใช้สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ในการจัดทำคำแปลงานลิขสิทธิ์ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติที่ 2 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญาเบิร์นฯ ว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปล

4. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้มีหนังสือถึงกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อสอบถามแนวทางการดำเนินการของไทยและการมอบอำนาจในการยื่นหนังสือแสดงเจตนารมณ์ดังกล่าวต่อองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ซึ่งกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

4.1 ตามบทบัญญัติที่ 1 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ว่าด้วยเรื่องข้อจำกัดสิทธิในการแปล (Limitation on the Right of Translation) กำหนดให้ประเทศกำลังพัฒนาแสดงเจตนารมณ์ขอใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปลทุกๆ 10 ปี และสามารถต่ออายุทั้งหมดหรือบางส่วนได้อีกครั้งละ 10 ปี การแสดงเจตนาใช้สิทธิภายใต้ความตกลงเพื่อขยายระยะเวลาใช้สิทธิดังกล่าว จึงไม่ถือเป็นการเพิ่มเติมพันธกรณีแก่ไทย ไม่ถือเป็นความตกลงระหว่างประเทศฉบับใหม่ และไม่เข้าข่ายการทำสัญญาระหว่างประเทศ

4.2 การแจ้งขยายระยะเวลาใช้สิทธิดังกล่าวเข้าข่ายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4 (7)

4.3 แนวทางการดำเนินการและการมอบอำนาจในการยื่นหนังสือแสดงเจตนารมณ์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เห็นชอบ 3 ประเด็น คือ (1) การขยายระยะเวลาการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดสิทธิ (2) ร่างหนังสือแสดง เจตนารมณ์ถึงองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ตามหนังสือแม่แบบ (Model Declaration) ที่ได้รับจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก และ (3) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนาม ในหนังสือแสดงเจตนารมณ์ถึงองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

(ดังมีสำเนาหนังสือแจ้งความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5)

5. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

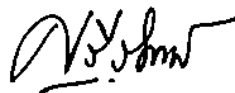
กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้ว เห็นว่า การขยายระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าวเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนางานด้านศิลปวิทยาการและเทคโนโลยีของไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของอนุสัญญาเบิร์นฯ ที่เปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถบังคับใช้สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์บาง ประการได้เท่าที่จำเป็น เพื่อลดอุปสรรคในการถ่ายโอนเทคโนโลยีและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจาก ประเทศไทยยังมีความจำเป็นในการบังคับใช้สิทธิในการจัดทำคำแปลงานภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย เพื่อ ประโยชน์ในการเรียน การสอน การวิจัย หรือค้นคว้าโดยไม่ได้แสวงหากำไรเพื่อส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ และการเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ของประชาชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ใน อนาคตต่อไป โดยการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าวไม่ถือเป็นการเพิ่มเติมพันธกรณีแก่ไทย ไม่ถือเป็นความ ตกลงระหว่างประเทศฉบับใหม่ และไม่เข้าข่ายการทำสัญญาระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี เนื่องจากการขยาย ระยะเวลาการใช้สิทธิดังกล่าวเข้าข่ายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงเห็นควรเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพิจารณา ดังนี้

5.1 เห็นชอบให้ไทยขยายระยะเวลาการใช้สิทธิว่าด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการแปล ภายใต้อาณัติของบทบัญญัติที่ 2 ของเอกสารแนบท้ายอนุสัญญากรุงเบิร์นฯ ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ออกไป 10 ปี จากวันที่ 10 ตุลาคม 2557 โดยจะสิ้นสุดในวันที่ 10 ตุลาคม 2567

5.2 เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในหนังสือแสดง เจตนารมณ์ถึงองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ตามที่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกกำหนดให้ผู้ นำ ประเทศ หรือหัวหน้าคณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในหนังสือแสดง เจตนารมณ์ถึงองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (สิ่งที่ส่งมาด้วย 6) โดยยกร่างตามหนังสือแม่แบบ (Model Declaration) ที่ได้รับจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ 5.1 -5.2 ต่อไป จักขอบคุนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีรัตน์ รัษฐปานะ)

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักส่งเสริมการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา

โทร 02-547-4652

โทรสาร 02-547-4651